

	ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ	
7700 Търговище, пл. Свобода Телефон: +359 601/687 00; факс: +359 601/620 57, 622 12 e-mail: obshtina@targovishte.bg; www.targovishte.bg		

**ИНФОРМАЦИОНЕН МАТЕРИАЛ
 ЗА ПРЕДСТАВЯНЕ
 НА
 ПРОЕКТА ЗА БЮДЖЕТ 2019 Г.
 НА ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ**

ПУБЛИЧНО ОБСЪЖДАНЕ
ГР. ТЪРГОВИЩЕ 17:00 ч. 08.01.2019 г.
/зала 74/

Настоящият информационен материал представя основните показатели по проекта на бюджет 2019 г. на община Търговище. Информационният материал е изготвен в обобщен, достъпен за гражданите формат и представя показателите в сравнителен план спрямо началния план на приетия бюджет за 2019 г. По този начин е осигурена сравнителна информация с предходния бюджет на общината, като са изведени разликите по основните показатели в приходната и разходната част на проектобюджета за 2019 г.

Информацията за публичното обсъждане на проекта за бюджет 2019 г. на община Търговище е оповестена в официалния сайт на общината, разпространена е чрез пресцентъра на община Търговище в местните електронни издания. Издадена е заповед на кмета на Община Търговище за провеждане на публичното обсъждане, която е публикувана в местния печат.

Бюджетът на общината е основния финансов инструмент, чрез който се постигат целите на общината за реализиране на основните приоритети за подобряване на качеството на услугите във функциите образование, здравеопазване, социални дейности, поддържане на инфраструктурата, чистотата, както и осигуряване на спортни, културни и други икономически дейности, необходими за жителите на община Търговище.

Основа за реализиране на целите за социално-икономическото развитие, поставени в проектобюджета на община Търговище за 2019 г. е приетият Държавен бюджет на РБ за 2019 г., обнародван в Държавен вестник бр.103/13.12.2018 г. както и ПМС № 344/21.12.2018 г. на МС за изпълнението на ДБ за 2019 г., публикувано в ДВ брой 107/28.12.2019 г.

Условията, които оказаха влияние при съставянето на проектобюджета на община Търговище могат да се разглеждат на две нива, които оказват влияние върху общата рамка на проектобюджета за 2019 г. На национално ниво основно значение

оказва приетия Закон за държавния бюджет на Република България за 2019 г. със заложените в него параметри за бюджетните взаимоотношения с общините, както и измененията в законодателството, отнасящи се до промени в редица закони и подзаконовни нормативни актове като:

- Закон за местните данъци и такси /ЗМДТ/ относно въведените нови по-високи диапазони на ставките за данъка върху недвижимите имоти за определени населени места, въведеното ограничение за ползване на отстъпката за основно жилище при установено деклариране на повече от едно основно жилище, промени в реда за определяне на данъка върху МПС, свързано с промени в групите по мощност на автомобилите, екологичния компонент, както и промяната в реда за облагане на определени видове МПС и др.;

- Данъчно-осигурителен процесуален кодекс, относно промени, свързани с обмен на информацията при прехвърляне на собственост, с която се въвежда висок контрол върху непогасени публични задължения на лицата, като това допринася за по-висока данъчна събираемост;

- ПМС № 320/20.12.2018 г. за определяне на нов размер на МРЗ – 560 лв. на месец;

и др.

Факторите на местно ниво, които са взети под внимание при съставянето на проектобюджета са:

- Промени, извършени в Наредбата за определяне на местните данъци на територията на община Търговище във връзка с измененията в ЗМДТ и актуализиране на някои от данъчните размери, а именно ставката на данъка върху недвижимите имоти – 1,65 промила, ставката на данък придобиване на имущество – 2,5%, както и промените при облагане с данък на МПС, въведени от ЗМДТ;

- Осигуряване на финансова възможност на общината за съфинансиране при участие по проекти с европейско финансиране, в т.ч. и по действащи проекти чрез индикативния разчет на сметките за средства от Европейския съюз;

- Продължаване на предприетите мерки за повишаване на събираемостта на местните данъци и такси, включително чрез предприемане на действия по принудително изпълнение;

- Приетата нова Наредба за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги и права на територията на община Търговище, с която са регламентирани промени в размерите на някои такси и цени на услуги, но с приемането на която също отпада и заплащането на определени такси. С приетата наредба се запазват без изменения размерите на таксата за битови отпадъци на гражданите и фирмите, въпреки че в приетата план-сметка по чистотата разходите са увеличени.

Проектобюджетът на община Търговище е съставен при отчитане на гореизброените фактори, като при подготвянето му е са приложени препоръчителните техники, осигуряващи достатъчната надеждност на приходната част, както и необходимата балансираност на разходите, осигуряващи по-високи възможности в съответните функции.

ПРИХОДИ ПО ПРОЕКТОБЮДЖЕТА ЗА 2019 г.

Приходната част на проектобюджета е формирана от планираните **собствени приходи, бюджетните взаимоотношения и операциите с финансови активи и пасиви на общината.**

Макрорамката на проектобюджета на община Търговище за 2019 г. възлиза на 52 535 886 лева. Следва да отбележим, че в макрорамката на настоящия проектобюджет са включени средствата от капиталовата програма по индикативния годишен разчет за сметките за средства от ЕС, които са на стойност 2 825 274 лева. В бюджета за 2018 г. тези средства бяха 11 065 742 лева.

Общият размер на приходите по проектобюджета на Община Търговище за 2019 г. е **49 711 хил. лева**, които определят рамката на бюджета. Увеличението спрямо 2018 г. е над 5 млн. лв. Тъй като процесът по подготовката на проектобюджета продължава, са възможни допълнителни уточнения. Очакват се и указанията от МФ, свързани с процедурите по неговото съставяне.

Собствените приходи по проектобюджета за 2019 г. възлизат на 11 806 853 лева, разпределени по приходоизточници както следва:

1. Имуществени и други данъци 5 005 600 лева.
2. Неданъчни приходи 6 801 253 лева. в т.ч.:
 - Приходи и доходи от собственост 1 370 975 лева;
 - Общински такси 4 661 600 лева;
 - Други неданъчни приходи 578 678 лева;
 - Постъпления от продажба на нефинансови активи 190 000 лева;

Общият размер на собствените приходи по проектобюджета за 2019 г. е по-висок с 1 594 хил. лева спрямо началния план по проектобюджета за 2018 г., което се дължи основно на следните обстоятелства:

- Увеличаване на ставката за ДНИ, данък придобиване на имущество, както и промените, произтичащи от ЗМДТ, свързани с определянето на данъка върху превозните средства;
- Увеличение на облагаемата база и предприетите мерки за принудително изпълнение на просрочените задължения;

Факторите, които са оказали влияние в посока към намаление на приходите са:

- Намаление на приходите от нетни приходи от продажба на услуги;
- Намаляване на приходите от дивиденди и приходи от лихви по текущи банкови сметки;
- Намаляване на приходите от такси за технически и административни услуги;

Бюджетните взаимоотношения с ЦБ, съгласно ЗДБ разчетени за община Търговище за 2019 г. възлизат на **33 078 771 лева**. Увеличението спрямо 2018 г. е 16,02%, което представлява 4 567 208 лева. За сравнение ще посочим, че увеличението за 2018 г. на субсидиите от ЦБ беше 13,87 %.

В посочената сума на взаимоотношенията с ЦБ е включена общата изравнителна субсидия в размер на **3 570 000 лв.**, която заедно със собствените приходи ще осигури финансирането на местните дейности. Изравнителната субсидия е завишена с 616 500 лв. в сравнение с 2018 г. **По този начин за финансиране на дейностите от местен характер се осигурява общ обем на приходите над 15 млн. лева.**

За финансиране на делегираните от държавата дейности от държавния бюджет за 2018 г. са предвидени 27 270 371 лв. През 2018 г. за финансиране на делегираните от държавата дейности бяха осигурени 23 497 703 лв., което показва, че за тези дейности през 2019 г. бюджетът на община Търговище ще разполага с 3 772 668 лева повече спрямо 2018 г.

За зимно поддържане и снегочистване на общинската пътна мрежа за 2019 г. на община Търговище са предоставени **443 600 лева** или с 40 200 лева повече в сравнение с 2018 г., както се вижда от следната таблица:

ЦЕЛЕВИ ТРАНСФЕР	2018 г.	2019 г.	РАЗЛИКА увел./намал.	Изменение в %
ЗИМНО ПОДДЪРЖАНЕ	403400	443600	40200	9,97

Капиталовите разходи, финансирани с целевата субсидия от държавния бюджет за 2019 г. са на стойност **1 794 800 лева**, което означава повече със 128 900 лева спрямо 2018 г. Това се вижда от следната таблица:

ЦЕЛЕВИ ТРАНСФЕР	2018 г.	2019 г.	РАЗЛИКА увел./намал.	Изменение в %
КАПИТАЛОВИ РАЗХОДИ	1665900	1794800	128000	7,74

Операциите с финансови активи и пасиви в проекта на бюджета на община Търговище са формират средства в размер на **3 181 198 лева**.

Основното перо по от операциите с финансови активи и пасиви представлява остатъка в лева по сметки от предходни периоди/**преходен остатък**/. За община Търговище переходният остатък за 2019 г. е **5 332 714 лева**. Намалението спрямо 2018 г. от 790 955 лева се дължи на това, че през 2019 г. бяха приключени и разплатени разходи по основната част от капиталовата програма на общината с реализирани переходни остатъци от предходния период, в т.ч. капиталови разходи, заложи в план-сметката по чистотата. В операциите с финансови активи и пасиви са предвидени и погашенията по краткосрочния заем към ОББ за мостово финансиране на европроектите, изпълнявани от общината на стойност 1 499 246 лева, както и погашение по дългосрочен заем от Фонд ФЛАГ за 243 870 лева.

РАЗХОДИ ПО ПРОЕКТОБЮДЖЕТА НА ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ ЗА 2019 г.

Разходната част на проектобюджета за 2018 г. е балансирана в рамките на приходите по проектобюджета от собствени приходи, бюджетните взаимоотношения с централния бюджет и операциите с финансови активи и пасиви.

При спазване на принципа на финансова устойчивост и ефективност на бюджетните разходи, разпределението на разходите е извършено по функции както следва:

1. Общи държавни служби - 4 883 460 лв. – 10%
2. Отбрана и сигурност - 389 200 лв. – 1%
3. Образование - 23 169 408 лв. – 47%
4. Здравеопазване - 2 259 582 лв. – 5%
5. Социално осигуряване, подпомагане и грижи - 3 088 977 – 6%
6. Жилищно строителство, БКС и опазване на ок. среда – 5 034 565 лв. – 10%
7. Почивно дело, култура, религиозни дейности – 3 458 605 лв. – 7%
8. Икономически дейности и услуги 2 965 643 – 6%
9. Капиталови разходи 3 770 617 лв. – 8%

Настоящата презентация не представлява окончателния вариант на проектобюджета на общината за 2019 г. Същият ще бъде внесен в Общински съвет в определения срок и ще бъде публикуван в сайта на Община Търговище.